

รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

A Quality Management Model of Basic Education Institution

Management towards to International Standard

สารินี ผ่องอักษร¹ รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต² และ ดร.พีระพงษ์ สิทธิอมร³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 สังเคราะห์ องค์ประกอบและสภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ มาตรฐานสากล โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) แล้วสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้ จำนวน 379 แห่ง ภาคเหนือ 44 โรงเรียน ภาคกลาง 108 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 98 โรงเรียน ภาคใต้ 69 โรงเรียน ภาคตะวันออก 35 โรงเรียน และ ภาคตะวันตก 25 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ผู้บริหารระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบ การจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล โดยการสนทนา กลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ระยะที่ 3 ประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ จัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล โดยเก็บข้อมูล จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการคุณภาพของการจัด การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ มาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัด การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ มาตรฐานสากล ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยองค์ประกอบ หลัก 7 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล องค์ประกอบที่ 3 การ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ องค์ประกอบ ที่ 4 การบูรณาการสื่อ เทคโนโลยี และสินทรัพย์ทาง ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ 5 การพัฒนา ขีดความสามารถของครู และบุคลากรทางการศึกษา องค์ประกอบที่ 6 การออกแบบและสร้างนวัตกรรมใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน และองค์ประกอบที่ 7 ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ และ ทักษะได้อย่างมีคุณภาพ จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัด การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่ มาตรฐานสากล ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

คำสำคัญ: รูปแบบ, การจัดการคุณภาพ, การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล, การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This research aimed to develop a model of quality management for basic education provision towards international standards; this was a mixed method research. The methodology was divided into three phases, as follows: 1) synthesize components and state of quality management of basic education provision towards international standards. The sample group comprised of executives from 379 basic education institutions in 2016 academic year. The sample size was specified in accordance with Krejcie; & Morgan (1970: 608-609) and then adopted the multi-stage sampling. The schools categorized by provinces and regions, as follows: 1) Northern region, 44 schools; 2) Central region, 108 schools; 3) Northeastern region, 98 schools; 4) Southern region, 69 schools; 5) Eastern region, 35 schools; and 6) Western region, 25 schools. The questionnaire was used as a research tool. In addition, the interview was conducted in this phase. The statistics applied in data analysis included percentage, mean, and Standard Deviation. The content analysis was conducted for qualitative analysis. The informants comprising eight executives in the Office of Basic Education Committee were derived from purposive sampling; 2) develop a model of quality management for basic education provision towards international standards by conducting a focus group with 15 experts; and 3) evaluate appropriateness and feasibility of the model on quality management for basic education provision towards international standards by compiling data from 21 experts. They were derived from purposive sampling. And, the research tool was a

questionnaire and percentage, mean, and Standard Deviation were implemented for data analysis.

The findings indicated that;

1. The state of quality management of basic education provision towards international standards was at a high level.

2. The result of model development proved that the quality management of basic education provision towards international standards composes of seven main components, as follows: 1) create an environment suitable for learning organization; 2) determine strategies and action plans relevant to guidelines for quality development of international standard schools; 3) develop learners to become quality citizens; 4) integrate media, technology and knowledge assets efficiently; 5) enhance capacities of instructors and education officers; 6) design and create innovations in learning management process of schools; and 7) develop capacities and skills of instructors and education officers until they are able to work efficiently and effectively.

3. The evaluation of the model of quality management of basic education provision towards international standards found that it is appropriate and feasible at the highest level.

Keywords: Model, Quality Management, Education Provision towards International Standards, Basic Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาหรือหน่วยงานหนึ่งของสังคมที่มีบทบาทที่สำคัญในการผลิตบุคลากร ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีมีความรู้ความสามารถจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553ก: 13) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาหลายด้านรวมทั้งโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวเป็น

โรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหวังไว้ว่า นักเรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก เป็นเลิศ วิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้การเขียนความเรียงขั้นสูง กิจกรรมโครงการเพื่อสาธารณประโยชน์และโลกศึกษา และ 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ อย่างไรก็ตามการพัฒนาและยกระดับโรงเรียนมาตรฐานสากลจะมุ่งพัฒนา 5 ด้าน คือ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยนำจุดเด่นจากหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษ หลักสูตรสองภาษา หลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับเร่งรัด หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทางมาปรับหลักสูตรให้เข้มข้นเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล 2) พัฒนาการเรียนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โดยใช้ภาษาอังกฤษ 3) พัฒนาครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สองและครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์เพื่อใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน 4) พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 5) พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนมาตรฐานสากลการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553: 4-5)

ปัจจุบันสถานศึกษาใช้การบริหารงานแบบกระจายอำนาจ เป็นนิติบุคคลภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้ยุทธศาสตร์การบริหารการศึกษาตามรูปแบบใหม่ให้มีการจัดการคุณภาพทั้งระบบครบวงจรให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ ในการพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการต่างๆ ตามข้อกำหนดของระเบียบปฏิบัติตามกฎหมายสภาพความต้องการและทรัพยากรที่สถานศึกษามีอยู่เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการจัดการ

คุณภาพตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ แต่พบว่ายังไม่มีหน่วยงานใดหรือนักการศึกษา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านใด ได้เสนอสาระสำคัญตลอดจนรูปแบบการจัดการคุณภาพโดยรวมว่าควรมีลักษณะอย่างไร มีขอบข่ายอย่างไรจึงจะเหมาะสมและมีคุณค่าในการนำไปใช้

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นเป้าหมายหนึ่งที่ต้องการยกระดับคุณภาพผู้เรียน การจัดตั้งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกโดยมุ่งหวังที่จะให้โรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ มีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน บุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้น ความรู้ ความสามารถ และการยอมรับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ลักษณะคุณภาพครูโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องเป็นผู้นำและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ใช้สื่อเทคโนโลยี มีความสามารถในการศึกษา พัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน กับนานาชาติ ใช้การวิจัยสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553: 13)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพื่อให้ได้โมเดล สำหรับใช้เป็นแนวทางเพื่อวางแผนการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญสำหรับพัฒนาโรงเรียนให้กับหน่วยงาน องค์กร บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อการก้าวสู่ความมีคุณภาพและ

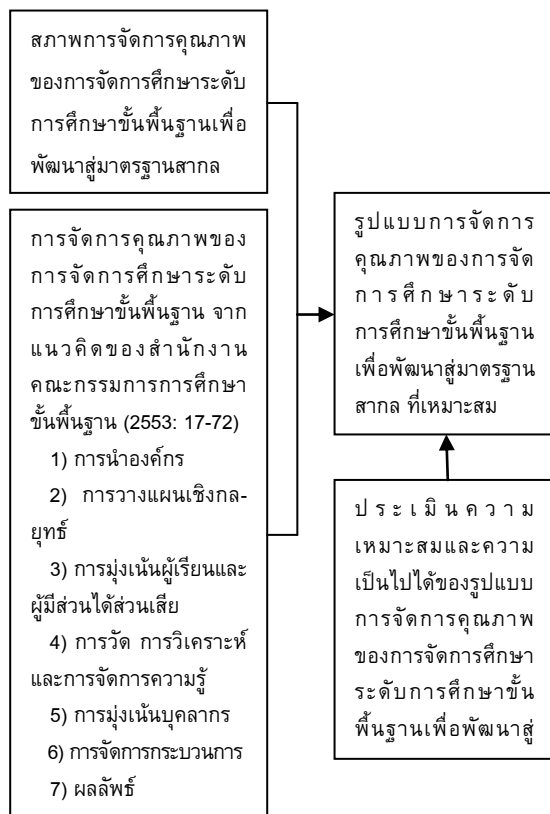
ได้มาตรฐานระดับสากลอันจะเกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด/ทฤษฎี และสภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพของ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา สู่มาตรฐานสากล
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป ได้ของรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ที่พัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการคุณภาพของ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา สู่มาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบและสภาพ การจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพ ของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ พัฒนาสู่มาตรฐานสากล

2. นำกรอบแนวคิดองค์ประกอบของการ จัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ที่ได้จาก ข้อ 1 ไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูล สำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง สำคัญงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี รายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30,816 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางการกำหนดขนาด ตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวน 379 แห่ง แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการใช้การสุ่ม แบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ ผู้บริหาร ระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็น ผู้บริหารระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2) ยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการ

จัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วย
แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจ และแบบสัมภาษณ์
แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้น

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพ โดยการ
หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และ
ความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content
Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน
ตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหา
ที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item Object Congruence: IOC) ของข้อ
คำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า
0.8 ขึ้นไป ใช้ในแบบสอบถาม

2. ความเชื่อมั่น (Reliability Test) โดยผู้วิจัยนำ
แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร
ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมา
ตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความ
เชื่อมั่น ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถาม
ฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้จริงต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

**ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพ
ของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล**

1. ร่างรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัด
การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่
มาตรฐานสากล จากผลการวิเคราะห์ ระยะที่ 1 ซึ่งเป็น
ผลจากกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษา
สภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล มา
วิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปประเด็นของร่างรูปแบบการ

จัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

2. นำร่างรูปแบบการจัดการคุณภาพของการ
จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่
มาตรฐานสากลที่จัดทำขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาตรวจสอบและให้
ข้อเสนอแนะ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการดำเนินการวิพากษ์เพื่อ
กำหนดกรอบของรูปแบบการจัดการคุณภาพของการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล
ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน เพื่อเข้าร่วมสนทนา
กลุ่ม (Focus Group Discussion)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
(Semi-structured Interview) ตามองค์ประกอบที่ผู้วิจัย
ต้องการศึกษา โดยผู้วิจัยนำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1
มาสังเคราะห์ร่วมกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
มาเป็นกรอบในการยกกร่างรูปแบบการจัดการคุณภาพ
ของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
พัฒนาสู่มาตรฐานสากล เพื่อนำไปดำเนินการสนทนา
กลุ่ม

2. นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
(Semi-structured Interview) ที่สร้างขึ้นเสนอ
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ
ความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้
เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการ
คุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
(Semi-structured Interview) ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าว
ฉบับสมบูรณ์ นำไปดำเนินการสนทนากลุ่มต่อไป

**ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการคุณภาพของการ
จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา
สู่มาตรฐานสากล**

โดยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหา
ฉันทามติ (Multi Attribute Consensus Reaching:
MACR) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อ
หาฉันทามติผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน ผู้วิจัยได้

กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีคุณสมบัติต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 7 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้บริหารการศึกษาด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล เพื่อให้ทราบการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล พบว่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนา พบว่า รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1. กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของบุคคลในโรงเรียน โดยมีการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีวิธีคิดในการปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย และมีความคิดสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจ ให้ความไว้วางใจในการสร้างเสริมบรรยากาศที่เป็นมิตร มีการจัดสภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้เกิดประสิทธิผล

2. การสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการปรับปรุงผลการดำเนินการ การบรรลุตามพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของแผนกลยุทธ์ การสร้างนวัตกรรม การเป็นผู้นำในด้านผลการดำเนินการและความคล่องตัวของโรงเรียน

3. การสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนไปสู่การพัฒนาประสบการณ์ของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมให้มีความรัก ความผูกพันต่อโรงเรียน

4. ส่งเสริมและพัฒนาให้โรงเรียนมีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ โดยครู และบุคลากรทางการศึกษามีความรู้อย่างกว้างขวาง มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5. พัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามสถานการณ์ และส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. ดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดการ โดยมีการจัดการเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการจัดสภาพการเรียนรู้โดยมีการปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. กำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และเสนอแผนกลยุทธ์พร้อมทั้งจัดทำพันธะสัญญา (กรอบ) ในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

2. การวางแผนการทำงานเพื่อกำหนดสมรรถนะหลัก ความท้าทายเชิงกลยุทธ์และความได้เปรียบกลยุทธ์ การวางกรอบระยะเวลาในการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และวางแผนการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการทุกกิจกรรม

3. การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียน โดยใช้ตัวแทนของนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียน

4. การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรม พร้อมกรอบเงินงบประมาณในการดำเนินงาน

5. การประสานงานกับทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันสนับสนุนและระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

6. ครูและบุคลากรทางการศึกษานำวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ

7. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยมีจุดเน้น คือ การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และให้ความสนใจกับการติดตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องในแผนงาน

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

1. โรงเรียนกำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก (World Citizen)

2. ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ ได้แก่ การมีผลการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี สำนักทดสอบและประเมินผลการศึกษาเป็นต้นตัวชี้วัดและผลด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ

3. การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา โดยเฉพาะภาษาที่เป็นภาษาสากล

ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา

4. จัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) เช่น ปรับหลักสูตรของโรงเรียนโดยจัดให้มีการเรียนการสอนใน 4 สาระสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge: TOK) ความเรียงขั้นสูง (Extended Essay: EE) โลกศึกษา (Global Education: GE) และการสร้างโครงการ (Creative Project Work) หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ (Creative Action Service: CAS) การจัดหลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน เช่น ส่งเสริมความเลิศด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น รวมทั้งใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การประเมินด้วยการสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบสัมภาษณ์ และการสอบภาคปฏิบัติ เป็นต้น

5. พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเผยแพร่ผลงาน และมีการวิจัยสื่อและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนาผู้เรียนให้มีความกล้าหาญทางความคิด ให้นักเรียนมีทักษะการคิดในลักษณะต่าง ๆ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง มีทักษะการคิดขั้นสูง มีเหตุผล และมีทักษะการวางแผนจัดการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้อื่น สามารถนำแนวคิดมาคิดสร้างสรรค์เพื่อตนเองและสังคม มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบสร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน และผู้เรียนมีความตระหนักในภาวะการณ์ของโลก มีความรู้ความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของนานาชาติ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองที่ดี

องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการสื่อ เทคโนโลยี และสินทรัพย์ทางความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. โรงเรียนกำหนดแผนงานเพื่อปรับปรุงพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และการบริการ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบด้านการดูแลรักษาระบบเครือข่าย ระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยสนับสนุนให้มีโครงการจัดอบรมบุคลากร หรือส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรม เพื่อกลับมาพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

3. ดำเนินการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารในโรงเรียน และเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

4. จัดให้มีเครื่องแม่ข่าย (Server) ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถใช้ได้ทั้งระบบ Internet และ Intranet โดยมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้ตลอด รวมถึงจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครือข่ายคอยให้คำแนะนำ ปรับปรุงให้ระบบดียิ่งขึ้น

5. ดำเนินการบริหารจัดการข้อมูลให้มีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ กำหนดให้มีข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลด้านบุคลากร ได้แก่ นักเรียน และครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลด้านทรัพยากร ได้แก่ การเงินและงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลด้านบริหารทั่วไป

6. การพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อให้บุคลากร ผู้รับบริการ นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถเข้าถึงหรือรับรู้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีการปรับปรุงแก้ไข (Update) อยู่เสมอ เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านป้ายประกาศ จดหมายเวียน เสียงตามสาย วารสารของโรงเรียน รวมทั้งการแจ้งข่าวสารผ่านทาง Social media: Face book เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. การพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้บุคลากรเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน โดยการพัฒนาความสามารถและอัตรากำลัง เช่น มีการวิเคราะห์ลักษณะการปฏิบัติงาน

ตามผังองค์กร และกำหนดอัตรากำลังตามภาระงานที่จำเป็นและปฏิบัติจริง การวิเคราะห์กำลังคน การวิเคราะห์แนวโน้มการเคลื่อนไหว เรื่องการย้าย การเกษียณอายุราชการ และการวิเคราะห์ขีดความสามารถ ความรู้ ทักษะ สมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. การเตรียมการและเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตรากำลังโดยการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว เพื่อสร้างโอกาสและความก้าวหน้าในการทำงาน ได้พัฒนาเพิ่มทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครู

3. การจัดให้ครูได้สอนตรงตามความถนัด/ความสามารถ พร้อมทั้งจัดสื่อและอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เช่น เครื่องโปรเจกเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น

4. ส่งเสริมให้ครูมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ได้รับความรู้ใหม่ๆ รวมทั้งสนับสนุนให้ครูได้ใช้ความสามารถในเชิงบวกอย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงการรักษาคนดี คนที่มีศักยภาพให้อยู่อย่างมีความสุข เช่น ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม/ประชุม สัมมนาทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบที่ 6 การออกแบบและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

1. วางแผนเพื่อการออกแบบและสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล ด้วยเตรียมการโดยการสำรวจสภาพปัญหา บริบทต่างๆ ของโรงเรียน และกำหนดเป็นแนวทางของกระบวนการหลักและกระบวนการสนับสนุนในการดำเนินงานวางแผนการเตรียมการจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/กำหนดผลการเรียนที่คาดหวัง/กำหนดหน่วยการเรียนรู้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียน การศึกษาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการผลิตสื่อนวัตกรรม

การศึกษาเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียน ตำรา คู่มือและจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ การศึกษาวิธีวัดและประเมินผลที่เน้นการประเมินสภาพจริงและพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน การศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกำหนดเกณฑ์การผ่านและกำหนดการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง การนำเครื่องมือมาใช้ การชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เรียน

2. การดำเนินการออกแบบและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เช่น

2.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ คือ กำหนดผลการเรียนที่คาดหวัง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาหรือสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด

2.2 จัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3 เน้นผู้เรียน โดยการใช้รูปแบบวิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด ซึ่งมีลำดับกิจกรรมคือ ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นปฏิบัติกิจกรรม ขั้นฝึกทักษะหรือปฏิบัติ ขั้นนำไปใช้

2.4 การออกแบบการประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ในการวางแผนการออกแบบการประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จัดทำคำอธิบายรายวิชา ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลรายวิชา (Course Design) ขั้นตอนที่ 3 กำหนดวิธีการบันทึกผล รายงานผล และออกแบบหลักฐานการรายงานผลการวัดและประเมินผล

2.5 การออกแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ประเมินจากผลงานที่สะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน กำหนด Rubric ในการประเมินครอบคลุมในมิติที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิด และการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

2.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

3. การตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ ด้วยการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน การวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการบันทึกผลหลังการสอนแต่ละครั้งแล้วนำมา

ปรับปรุงแก้ไข โดยสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมเพิ่มขึ้นอีกเพื่อแก้ปัญหา การประเมินผลการทำงานรายบุคคล/รายกลุ่ม ประเมินผลจากแบบฝึกหัด ใบงาน ชิ้นงาน แบบทดสอบ การตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อ ด้วยการหาข้อเด่น ข้อด้อย ปัญหาและอุปสรรค การนำข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือดังกล่าว และวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. การดำเนินการพัฒนาปรับปรุงศักยภาพการจัดการเรียนรู้ เช่น แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนำแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อนวัตกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มใหม่ต่อไป การนำผลการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาศึกษาวิเคราะห์ และจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริม จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตน

องค์ประกอบที่ 7 ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ และทักษะได้อย่างมีคุณภาพ จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษานำภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสื่อสาร

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและดำเนินการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (offline)

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้การวิจัยสื่อ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

5. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ผ่านการประเมินในระดับชาติ

6. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ ผ่านการประเมินระดับชาติ

7. โรงเรียนสามารถบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ได้รับการรับรองจากองค์กรมาตรฐานสากลระดับโลก รวมทั้งมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

8. โรงเรียนสามารถปฏิบัติด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) มาใช้ในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจทุกด้านของโรงเรียน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

9. โรงเรียนสามารถบริหารด้านบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถกำหนดอัตรากำลัง สรรหาบรรจุ จัดจ้าง ส่งเสริมและพัฒนา

10. โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

11. โรงเรียนสามารถตรวจสอบกระบวนการและปรับปรุงคุณภาพในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการหลักและกระบวนการเสริมของโรงเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

12. โรงเรียนสามารถสร้างหรือพัฒนาให้มีระบบการติดตามการพัฒนาและการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

3. การประเมินรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. สภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวทางที่จะพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้ผลการดำเนินการอยู่ในระดับที่มีความเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำด้านวิชาการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการจึงสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้แข่งขันได้ในระดับสากล รวมทั้งมีกลยุทธ์ในการพัฒนา มีการออกแบบระบบงานที่ครอบคลุม

ภารกิจทุกด้าน เช่น ด้านวิชาการ ด้านบุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยเน้นนักเรียนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ตามมาตรฐานสากล มีการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน การให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงาน มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมตรงความต้องการและความแตกต่างของกลุ่มบุคลากร เพื่อพัฒนาและสร้างไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานด้วยการปรับปรุงสถานที่ทำงานที่มีสุขอนามัย มีความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ จนส่งผลให้สภาพการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของยูคูล (Yukl, 2002) ที่กล่าวว่า การจัดการคุณภาพโดยรวมเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องของผู้บริหารระดับสูงในกิจกรรมทั้งหลายในกระบวนการ โดยองค์การนำการจัดการคุณภาพโดยรวมมาใช้ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลนั้น จะเห็นได้จากการที่บุคลากรได้รับการฝึกและกระตุ้นให้มีส่วนด้านคุณภาพ มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่สร้างสรรค์ ริเริ่ม ใฝ่หาซึ่งกันและกัน และทุกคนทุ่มเทให้การแสวงหาคุณภาพที่ดีกว่า เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ ผลผลิตและบริการที่น่าพอใจ

2. ผลการพัฒนาในรูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหนึ่งในการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่าโรงเรียนจะต้องสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร เพื่อสร้างสรรคให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เข้มแข็งก็คือ การทำให้คนในองค์กรรู้จักเรียนรู้ การเรียนรู้ในองค์กรเป็นกระบวนการของการปรับปรุงการทำงานโดยผ่านความรู้ ความเข้าใจ โดยองค์กรจะเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตหรือสิ่งที่ผ่านมาในการทำงานซึ่งถือเป็นเครื่องมือชี้นำพฤติกรรมเป็นกระบวนการสืบค้นและคัดเลือกสิ่งที่มีผิดพลาดและ

เรียนรู้จากความผิดพลาดในอดีต ทำให้เกิดการแบ่งปัน ความรู้ความเข้าใจและโลกทัศน์ร่วมกัน องค์กรแห่งการ เรียนรู้เป็นองค์กรที่มีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร โดยมีการสร้าง การสรรหา การถ่ายโอน ตลอดจนการจัดเก็บ ความรู้ที่จะสามารถนำไปก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และลดข้อผิดพลาดในการ ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของลิทวิน และสติงเกอร์ (Litwin; & Stringer. 1968: 21) ที่ได้ศึกษา แรงจูงใจกับบรรยากาศองค์กร โดยมีจุดเน้นว่า บรรยากาศโดยรวมมีผลต่อสถานการณ์ของแรงจูงใจให้ บรรลุความสำเร็จ อำนาจ และความผูกพัน พบว่าการมี สภาพแวดล้อมที่ดีทางด้านโครงสร้างและกายภาพใน องค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 17-72) ที่ กล่าวถึงการจัดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนา โรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการสนับสนุน ทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพียงพอ เช่น งบประมาณ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐานและมีการสร้างบรรยากาศที่ เอื้อต่อการสร้างสรรค์และพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการ ส่งเสริมให้มีความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าลงมือทำ โดยให้ทุกคนเรียนรู้ร่วมกันและเป็นที่พึ่งซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศขึ้นแก่องค์กรและผู้มีส่วน ร่วมทุกคน

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา คุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งนี้ก็เพราะกลยุทธ์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพไปสู่ มาตรฐานสากล ถือเป็นสิ่งที่มีความท้าทายเป็นอย่างมาก กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการจึงจะต้องมีความ ชัดเจนในการกำหนดทั้งเป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนงานต่างๆ ที่จะทำให้องค์กรไปสู่เป้าหมายนั้นได้ จริงๆ จะเห็นว่าการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ นั้นโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นกระบวนการในการ วางแผนกลยุทธ์และนำแผนสู่การปฏิบัติ ดังนั้นการ วางแผนกลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและถือเป็นกิจกรรม แรกที่โรงเรียนจะต้องจัดทำ เพราะแผนกลยุทธ์เป็น แผนงานหลักที่แสดงถึงภาระงาน แนวโน้มของ ความสำเร็จของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิด ของอนันต์ เกตุวงศ์ (2543: 8-10) ที่กล่าวว่ากา

วางแผนและแผนเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ผู้ปฏิบัติตาม แผนสามารถศึกษาเรียนรู้วิธีการขั้นตอนและ กระบวนการทำงานได้จากแผนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ดังนั้นจึงช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีความ เป็นไปได้มาก ทั้งเป็นที่เชื่อว่าจะทำให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้วย แผนจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานและ โรงเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาผู้เรียนให้เป็น พลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นแนวทางที่โรงเรียนจะต้อง นำไปปฏิบัติเพื่อยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ให้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และ การเป็นพลเมืองที่ดีนั้นจะต้องได้รับการพัฒนา คุณสมบัติพื้นฐาน คือ คุณสมบัติทั่วไปของการเป็น พลเมืองดี เช่น รู้จักตนเอง ชยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด รับผิดชอบ มีเหตุผล โอบอ้อมอารี มีเมตตา เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เห็นประโยชน์ส่วนรวมว่ามีความ สำคัญเสมอ การมีคุณสมบัติเฉพาะ คือ คุณสมบัติเฉพาะอย่างที่ต้องการให้บุคคลพึง ปฏิบัติ เช่น ต้องการบุคคลที่มีคุณธรรมนำความรู้ ต้องการให้คนในสังคมไทยหันมาสนใจพัฒนาวิจัยใน งานอาชีพ ส่วนการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติและสังคมโลกนั้นจะต้องยอมรับความ แตกต่างทางวัฒนธรรมหรือเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม การเคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขอบบังคับของสังคม พลเมืองโลกทุกคนควรปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ขอบบังคับของสังคม และบทบัญญัติของ กฎหมาย เช่น ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น หรือไม่ กระทำความผิดตามที่กฎหมาย ซึ่งจะทำให้สังคมมี ความเป็นระเบียบสงบสุข ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่าง สมานฉันท์ สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวง-ศึกษาธิการ (2553: 3-17) ที่กล่าวถึงโรงเรียน มาตรฐานสากลว่า เป็นโรงเรียนที่จัดหลักสูตรโดยมี ความมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคม โลก (Global Citizenship) คือ มีความตระหนักรู้ต่อ สภาวะการณ์โลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความ ซับซ้อนคลุมเครือ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและของนานาชาติ โดยนักเรียนมี

ความตระหนักรู้สภาวะการณ์โลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อนคลุมเครือได้

องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการสื่อเทคโนโลยี และสินทรัพย์ทางความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโรงเรียนจะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการความรู้ จะเห็นได้ว่าการจัดการความรู้ เป็นวิธีการหรือกระบวนการที่จะช่วยให้มีการสร้าง รวบรวม จัดระบบ เผยแพร่ ถ่ายโอน แลกเปลี่ยนความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทั้งต่อบุคคลและองค์กร โดยสามารถใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยให้การจัดการความรู้เกิดได้ง่ายและสะดวกขึ้น อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งโรงเรียนจะต้องการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมที่เกิดกับหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการบริการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และการจัดการความรู้ได้ถูกนำมาใช้ในองค์กรทุกแห่งเพื่อให้สามารถพัฒนาและแข่งขัน ซึ่งปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ในการจัดการความรู้ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการแข่งขันและถ่ายโอนความรู้ที่สะดวกรวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรก็จะแพร่กระจายและไหลเวียนทั่วทั้งองค์กรอย่างสมดุลเพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตและองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์พานิช (2548) ที่กล่าวถึงการจัดการความรู้ว่า องค์กรควรสร้างบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเข้มข้นในกลุ่มบุคลากร ดังนั้น การจัดการความรู้ในองค์กรจึงควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความรู้เปิดกว้างในการเรียนรู้โดยเฉพาะในกลุ่มของบุคลากร และเมื่อบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในด้านต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลทำให้การปฏิบัติของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

องค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรก็เป็นแนวทางที่จะยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลได้ ทั้งนี้ในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ

ของครูจึงจำเป็นต้องการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมและเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติ บุคลิกในตนเอง 2) กระตุ้นให้ครูสามารถถ่ายทอด สื่อสารความรู้สู่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย 3) ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ตามคู่มือปฏิบัติงาน 4) จัดให้มีการฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และให้ครูร่วมศึกษาดูงานกับหน่วยงานที่ปฏิบัติดี 5) จัดเวทีเสวนาให้ครูสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ส่งเสริมให้ครูได้รับการศึกษาต่อ 7) ฝึกให้ครูทิวาวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน และ 8) จัดให้มีการสุนทรียสนทนาเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ฯลฯ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2549: 1) ที่ระบุว่าสมรรถนะเป็นมาตรฐานและเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกว่าถ้าเราต้องการจัดการเรียนการสอน การบริหารหรือการนิเทศการศึกษาให้ประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายจะต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะด้านใดบ้าง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเกี่ยวพันโดยตรงกับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง

องค์ประกอบที่ 6 การออกแบบและสร้างนวัตกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ทั้งนี้ในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งไปสู่มาตรฐานสากลนั้น โรงเรียนจะต้องพัฒนาครูให้มีความสามารถในด้านการออกแบบและสร้างนวัตกรรม เช่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการออกแบบนวัตกรรมการศึกษาประเภทต่างๆ และมีกระบวนการในการปรับปรุงประสิทธิภาพ นวัตกรรม การศึกษา รวมถึงการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของกาเยและคณะ (Gagné, et al. 2005: 1) ที่กล่าวถึงการ

ออกแบบการเรียนการสอน ว่าเป็นการนำหลักการ เรียนรู้ไปออกแบบเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยกิจกรรม ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นอย่างมีเป้าประสงค์ชัดเจนหรือที่ เรียกว่าการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่คาดหวัง

องค์ประกอบที่ 7 ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ และทักษะได้ อย่างมีคุณภาพ จนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่ากับสากล และ โรงเรียนก็ควรปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่าง ต่อเนื่องให้มีผลลัพธ์ที่ดี โดยจะต้องพัฒนาครูและ นักเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ และเพื่อใช้ในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียน การสอนกับนานาชาติได้ อีกทั้งครูจะต้องจัดการเรียนรู้ด้วย ระบบสารสนเทศ โดยการเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ทั่ว โลกผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการเรื่องเอกสาร ได้ทุกรูปแบบ เช่น word, Excel, File Multimedia ต่างๆ ผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้ สื่อการสอนได้หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงสื่อการ สอนจากห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ E-Classroom สามารถสืบค้น ใช้ซ้ำ ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย ตลอดเวลา เป็นแหล่งสืบค้นความรู้ของนักเรียน สามารถนำสื่อต่างๆ ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ยุคใหม่ Social Network เช่น YouTube wiki Facebook ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 3-17) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากล (World-Class Standard) ว่าเป็น กระบวนการเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการ ศึกษาให้เทียบเท่ากับสากล โดยเฉพาะในด้านคุณภาพ ครู ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการผ่านการ ประเมินในระดับชาติ 2) ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญด้านอาชีพผ่านการประเมินใน ระดับชาติ 3) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการ สื่อสาร 4) ครูใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อที่เป็น ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน 5) ครูใช้

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบ ออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline) 6) ครู สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการ เรียนการสอนกับนานาชาติ และ 7) ครูใช้การวิจัยสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. การประเมินรูปแบบการจัดการคุณภาพของ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา สู่มาตรฐานสากล พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่ารูปแบบ การจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากล ที่ สร้างขึ้นมานั้นได้ผ่านกระบวนการต่างๆ อย่าง เหมาะสม ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทำให้มี ความสมบูรณ์ ครอบคลุมแนวทางในการจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาที่จะพัฒนาโรงเรียนไปสู่ มาตรฐานสากล ประกอบกับรูปแบบที่ได้มีสารสนเทศ และขั้นตอนที่ชัดเจนครบถ้วนเพียงพอที่ผู้บริหาร สถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไอส์เนอร์ (Eisner, 1976: 192-193) ที่เสนอแนวคิดการตรวจสอบ โดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความ ละเอียดย่อน และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่ารูปแบบที่ใช้บุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้นเกิดขึ้นจาก ประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย รูปแบบการจัดการคุณภาพของ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา สู่มาตรฐานสากล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานควรมุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ มาตรฐานสากล โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพล โลก (Word Citizen) การยกระดับการจัดการเรียน การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และยกระดับการ บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System

Management) เช่น ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องของทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนร่วมกันตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และมีการดำเนินสำรวจความต้องการของนักเรียนผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน การจัดวางตำแหน่งด้านต่างๆ ตามความสามารถของครูและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการวัดประเมินผลการดำเนินงานทุกๆ ด้านและทบทวนผลการดำเนินการของโรงเรียนทุกปี ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้อันของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะกรณีนำรูปแบบไปใช้

2.1 หน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมให้นำรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลไปใช้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลกับระดับหน่วยงานย่อยและระดับโครงการ/กิจกรรมเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล

2.3 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรทำการศึกษาคู่มือการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลให้เข้าใจ โดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการดำเนินการก่อนนำรูปแบบฯ ไปใช้

2.4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.1 ควรศึกษาการพัฒนาในรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ซึ่งอาจได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกลงในแต่ละองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น

3.2 ควรศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลไปใช้จนประสบความสำเร็จ เช่น ความสามารถของผู้บริหารและครู วัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน เป็นต้น

3.3 ควรศึกษาการพัฒนาในรูปแบบการจัดการคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานสากลให้มีความเหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกันของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). **การจัดการความรู้กับการบริหารราชการไทย**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการขับเคลื่อนกลยุทธ์การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). **หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). **หลักและเทคนิคของการวางแผนกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Eisner, E. (1976). "Educational Connoisseurship and Criticism: Their Form and Functions in Education Evaluation." **Journal of Aesthetic Education**. 192-193.

- Gagne', R. M., Wager, W. W., Golas, K. C.; & Keller, J. M. (2005). **Principles of Instructional Design**. 5th ed., Connecticut: Thomson Wadsworth.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.
- Litwin, G. H.; & Stringer, R. A. (1968). **Motivation and Organizational Climate**. Boston: Division of Research Harvard Business School.
- Yukl, G. (2002). **Leadership in Organizations**. 6th ed., New York: Pearson Prentice-Hall.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวธินี ผ่องอักษร
 วันเดือนปีเกิด 16 กุมภาพันธ์ 2503
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 377 หมู่ที่ 2 ต.สามเรือน อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้รับใบอนุญาตและผู้อำนวยการโรงเรียน
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเอกอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524 ระดับปริญญาตรี
 อักษรศาสตรบัณฑิต
 สาขาภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2540 ระดับปริญญาโท
 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
 สาขาบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2561 ระดับปริญญาเอก
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
 กรุงเทพมหานคร